

Hier

valt iets te halen!

VOOR DE GRAFISCHE INDUSTRIE

Subsidiemogelijkheden die voor de grafische industrie interessant zijn:

- MIA/Vamil- of EIA-regeling met belastingvoordeel voor ondernemers die investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen;
- het programma Milieu & Technologie, dat het (technisch) ontwikkelen van innovatieve technologie met milieuwinst ondersteunt;

- wvso; een fiscale stimulering waarbij tegemoet gekomen wordt in de loonkosten die binnen een bedrijf gemoeid zijn met speur- en ontwikkelingswerk (kan worden gecombineerd voor ontwikkelingsmedewerkers die al gesubsidieerd aan innovatieprojecten meewerken);
- de eerdergenoemde innovatievouchers en het hierboven genoemde IPC.

DE KOMENDE ZES JAAR ZULLEN EUROPESE KENNIS- EN INNOVATIEPROJECTEN MET 50,5 MILJARD WORDEN GESUBSIDIEERD.

25 EUROPESE LANDEN KUNNEN DAARVAN PROFITEREN; WAT VOOR KANSEN LIGGEN ER VOOR HET NEDERLANDSE GRAFISCH MKB?

In Den Haag was afgelopen februari de aftrap voor het zevende Europese kaderprogramma van de Europese Commissie. Dat omvat een subsidiepakket van 50,5 miljard euro waarmee Europese kennis- en innovatieprojecten de komende zes jaar zullen worden gesubsidieerd. Reden voor politici om daar veel aandacht voor te vragen. Misschien gaat zo'n reusachtig bedrag over het hoofd van de lezers, zonder überhaupt interesse te wekken. 'Niet voor ons weggelegd' en hup, de bladzijde wordt al omgeslagen. Stop! Niet doen; verder lezen! Die grote berg geld moet over een periode van zes jaar worden uitgesmeerd; 25 Europese landen kunnen daarvan in verhouding profiteren. Maar u hebt gelijk, de subsidieweg naar onze Nederlandse grafische industrie is soms onoverzichtelijk, maar niet zonder kansen!

PROJECTEN

In het vorige kaderprogramma – en dus in de oude Europese setting – haalden Nederlandse projecten in zes jaar samen 1,2 miljard euro binnen van het budget à 17,5 miljard euro (bijna 7 procent terwijl de bevolking 4,5 procent was). Dus niet alles ging naar de economisch minder ontwikkelde landen. In het nu gestarte zevende kader-

programma is ruim 32 miljard bestemd voor samenwerkingsprojecten van kennisinstellingen, universiteiten en het bedrijfsleven uit diverse lidstaten. Dat strekt zicht uit over verschillende aandachtsgebieden. Maar liefst 15 procent (bijna 7,6 miljard euro) van dit bedrag is speciaal bedoeld voor samenwerkingsprojecten in het mkb. De hoofdverdeling is in aflopende volgorde van grootte: ict, gezondheid, nanotechnologie, transport, veiligheid, energie, milieu, voedsel/biotechniek, ruimtevaart en socio-economie.

HIGHTECH IDEE

Is het bijvoorbeeld zo dat uw Europa-relevante hightech idee reëer onder ict valt, dan kan dat ingepast worden in het budget van 9 miljard euro. Voor ontwikkeling van nanomaterialen en nieuwe technologieën is 3,467 miljard euro beschikbaar. Doorgaans doet de Europese Commissie twee keer per jaar oproepen voor het indienen van voorstellen en vermeldt daar bij hoe groot een project ongeveer moet zijn en hoeveel van dat totale budget beschikbaar is voor invulling van die ene oproep. Denk aan projectgroottes van een ton of (veel) meer op tenderbasis. Ook moet worden bedacht dat een Europees project nooit verder mag gaan dan de ontwikkeling van een (virtueel) model/prototype. Het project mag in de eerste plaats geen commercialisering van een nieuwe dienst of nieuw product in zich dragen. Dat behoort tot het ondernemersrisico. Verder moet een project worden gekenmerkt door samenwerking tussen bedrijven en wetenschapsinstellingen van verschillende Europese landen. Ook moet de relevantie zich niet beperken tot één technologisch issue, maar ook bijdragen aan de verbetering van Europa via eerdergenoemde aandachtsgebieden.

RELEVANTIE

Hoe relevant is het zevende kaderprogramma voor de Nederlandse grafische industrie? Hierbij een fictief voorbeeld: stel nu dat een heatsetdrukker in samenwerking met een inktfabrikant, papierfabrikant en chemisch bedrijf uit verschillende Europese landen een methode wil ontwikkelen om zonder droogovens – ook zonder uv- of EB-straling – te produceren. Het einddoel zou zijn dat de papierbaan direct droog uit de pers komt met een snelheid die niet lager ligt dan het huidige tempo. Denk aan een twee- of meercomponenten chemische reactie die onmiddellijk droog uit de pers komt en kostentechnisch ook geen hindernis vormt. Wat betreft niveau zou dat voldoen aan de eisen die het subsidieprogramma 'Coöperatieve research' (vroeger CRAFT) voor het Europese mkb stelt, mits deelnemers niet meer dan 250 mensen in dienst hebben. Een grotere partij zou wel mee mogen doen, maar deelt niet in de subsidie. Verder moet de helft van de onderzoek- en ontwikkelingsplanning (en kosten)

worden gegenereerd door twee wetenschappelijke- of onderzoeksinstituten uit verschillende Europese landen. Die krijgen hun kosten volledig vergoed, de mkb'ers krijgen ze voor de helft vergoed. De projectgrootte moet liggen tussen de half en twee miljoen euro en een looptijd van één tot twee jaar hebben. Het gemiddelde grafisch mkb werkt in een kleinschalige band-

Minister Maria van der Hoeven noemde het zevende kaderprogramma: 'Een kans voor onderzoekers om wereldwijd voorop te lopen'.

Met uitdagend tromgeroffel werd het zevende kaderprogramma regelrecht verbonden met de grootste wetenschappelijke uitdagingen die Europa op dit moment telt.

breedte en mikt doorgaans op kleinere subsidieprojecten. Adviseurs *Jolien Krispijn* en *Claartje Vorstman* van SenterNovem en *Hans Baljet*, landelijk werkzaam voor Syntens en *Hans Huisintveld* voor de provincie Noord-Holland verduidelijken welke 'vliegwielfunctie' zij voor het grafisch mkb hebben. 'Naast onze intermediair- en schakelfunctie tussen de vraag of behoefte van grafisch ondernemers enerzijds en de instelling die de oplossing biedt anderzijds, bieden wij ook innovatievouchers aan in samenwerking met SenterNovem', aldus Baljet en Huisintveld. 'Dat mag een bedrijf besteden om de juiste kennisinstelling voor zich aan de gang te zetten.' Het doel van de subsidieregeling Innovatievouchers is mkb'ers in contact te brengen met kennisinstellingen. Vanaf februari dit jaar kunnen ondernemers weer innovatievouchers aanvragen. Gebruik een van de Syntens-adviseurs als hulp. Er zijn 6000 vouchers beschikbaar: 3000 ter waarde van 7500 euro (waarbij 2500 euro eigen geld geteld moet

worden) en 3000 met een waarde van 2500 euro. Met een innovatievoucher kan een grafisch mkb'er alleen of samen met andere mkb'ers een onderzoeksvraag uitzetten bij een kennisinstelling. Die lijst met kennisinstellingen kan worden opgevraagd op de website van SenterNovem (www.senternovem.nl/innovatievouchers). Het moet gaan om een toepassings-

De grafische wereld scoort niet hoog als gebruiker van de grotere stimuleringsregelingen

V.l.n.r.: Hans Huisintveld, Syntens adviseur voor Noord-Holland, Claartje Vorstman, SenterNovem-adviseur en Hans Baljet landelijk adviseur Syntens. Beide Syntens-adviseurs werken exclusief voor de grafische industrie; de SenterNovem-adviseurs werken breder.

IN HET KORT

De komende zes jaar zullen Europese kennis- en innovatieprojecten met een subsidiepakket van 50,5 miljard euro worden gesubsidieerd.

Bijna 7,6 miljard euro is bedoeld voor samenwerkingsprojecten in het mkb.

Het gemiddelde grafisch mkb werkt in een kleinschalige bandbreedte.

Vanaf februari dit jaar kunnen de ondernemers weer innovatievouchers aanvragen.

gerichte kennisvraag, zodat de mkb'er de verworven kennis direct kan inzetten voor de vernieuwing van zijn product, proces of dienst.

HUFTERPROOF

De Syntens-adviseurs gaan veel langs bij grafisch bedrijven. Daarnaast beleggen Hans Baljet vanuit Syntens Nieuwegein en Hans Huisintveld vanuit Syntens Amsterdam vier keer per jaar kennisupdate-kringen, die zowel kosteloos als laagdrempelig zijn. De onderwerpen variëren, maar hebben zowel in de bedrijfseconomische als technische sfeer vooral innovatie en opschakeling in de vernieuwende communicatiewereld als uitgangspunt. Daar kunnen ondernemingen alleen maar beter van worden. Daarnaast brengen Syntens-adviseurs via programma's zoals Passport (*life science*) of IRC een uitwisseling op gang tussen Europese bedrijven die innovatie willen vermarkten in Europa. Bij grafische innovatie voor *life science* valt bijvoorbeeld te denken aan een hufterproof zelfdenkende en/of zelfregulerende medicijnverpakking.

KANSENKANON

Soms lanceert Syntens additionele programma's. Een voorbeeld daarvan is het programma 'KansenKanon' in de

provincie Noord-Holland. Binnen dat programma wordt in 2007 geprobeerd om grafisch bedrijven serieus op gang te helpen met jdf in hun productiebesturingsorganisatie. Via SenterNovem kan ook gebruikgemaakt worden van de stimuleringsregeling Innovatie Prestatie Contracten (IPC), waarvoor het budget voor 2007 op 17 miljoen euro ligt. Clusters van 15 tot 35 mkb-bedrijven kunnen hierin onder leiding van een 'pervoerder' innovatieprojecten uitvoeren met een lengte van drie jaar. Zo'n project wordt gekenmerkt door veel samenwerking op het gebied van innovatiekennis-overdracht en samen tot substantiële verbetering komen van een relevant technologie-niveau. Voor de verschillende fases van een IPC is bij elkaar geteld 225.000 euro beschikbaar. Daar moeten mkb'ers een zelfde eigen bijdrage (in werken, testkosten, en dergelijke) bij optellen. Als voorbeeld van deze IPC-stimulering wil het innovatieconsortium Media Nova daar gebruik van gaan maken. Dit is een groep grafmediabedrijven die een innovatiepad wil uitrollen voor standaardisatie van kleurnauwkeurigheid op alle nieuwe mediafronten; van digitale camera tot allerlei schermpresentaties en voor zover nodig aansluitend bij ISO 12647 als het (nog) drukwerk wordt.

'OP DE PLANK'

Wat heeft SenterNovem nog meer 'op de plank' liggen? SenterNovem voert subsidiebeleid uit voor verschillende overheden op het gebied van innovatie, energie en klimaat, en milieue leefomgeving, en draagt zo bij aan innovatie en duurzaamheid (zie kader). Bij kleinere subsidies valt de eigen bijdrage voor een mkb-onderneming doorgaans mee. Bij de Nederlandse Milieu & Technologie-regeling kun je grofweg te zeggen dat hoe

dichter een ontwikkeling bij vermarkting ligt (zoals een demonstratieproject) hoe groter de eigen bijdrage zal zijn. SenterNovem denkt mee over concrete projectideeën, nadat het is voorgelegd aan SenterNovems informatiepunt. Dat verwijst vervolgens door naar een passend subsidieprogramma. Daarnaast organiseert SenterNovem regelmatig bijeenkomsten, netwerkdagen en zijn de adviseurs te vinden op mkb-beurzen. De Syntens-adviseur is juist in de aanloop een handige hulp om over de eerste drempel te komen. Syntens en SenterNovem hebben er achter de schermen veel aan gedaan om het grafisch bedrijfsleven de weg te wijzen naar de innovatiestimuleringsubsidies.

SCOREN

De grafische wereld scoort niet hoog als gebruiker van de grotere stimuleringsregelingen. Dat heeft niet zozeer met onbekendheid te maken, maar eerder met het feit dat projectideeën niet hoog genoeg mikken wat betreft innovatieniveau. Of soms willen innoverende ondernemers het keurslijf (tempo, beslommingen) en/of de openbaarheid van gesubsidieerde projecten niet accepteren en wensen zij hun voorsprong volledig op eigen kracht en met strikte geheimhoudinggaranties te ontwikkelen.

Voorbeelden van drempeloverschrijdende innovatieve projecten die milieuwinst opleveren met subsidie van het programma Milieu & Technologie opleveren zijn:

Color Wings Emmen is in een tweejarig project bezig met de

Hans Bosma,
manager van Color
Wings in Emmen,
probeert met hulp
van Syntens op
basis van een
nieuwe print-
koptechnologie
een innovatieve
textielprinter
te ontwikkelen.

ontwikkeling van een digitale (inkjet)printtechnologie die het technisch mogelijk moet maken om textiel te impregneren op bijvoorbeeld brandwerendheid of waterafstootbaarheid.

Daarbij wordt ook veel gedaan uit spuitkop-ontwikkeling;

Johnson Polymer Heerenveen ontwikkelde in een samenwerkingsproject met inktleveranciers en flexodrukkers een bindmiddel voor watergedragen flexo-inkten, dat helpt om dezelfde drukwaliteiten te bereiken als oplosmiddelhoudende flexo-inkt;

Apex Hapert is gestart met een ontwikkelingsproject voor een herbruikbare diepdruk-cilinder met keramische toplaag. Daar worden napjes aangebracht. Door het aanbrengen van lak in die napjes moeten na elkaar verschillende drukbeelden kunnen worden aangebracht op die wals.

Gesprekken in grafische kringen over bekende of minder bekende subsidieprojecten zijn niet altijd opbeurend. Er is altijd wel iemand die iets zonder succes heeft geprobeerd. Het afdinggehalte op andermans succes is vaak opvallend hoog. Toch moet er een zwijgende meerderheid zijn die wel nut, profijt en/of succes heeft gehad van het steuntje in de rug via Syntens en/of SenterNovem. Ondernemers die vergeefse moeite deden kunnen anderen helpen door objectieve uitwisselingen over hun struikelblokken, problemen en achtergronden van hun subsidiemislukking. Leren van verkeerde inschattingen of dito projectaanpak kan anderen ook helpen. [JAN VROEGOP]

j.vroegop@uitgeverijcompres.nl

Er zijn 6000 innovatievouchers beschikbaar